

1.1. Gyűjtőköri szabályzat

A gyűjtőköri szabályzatban foglalt feladatok célja, hogy meghatározza azokat az elveket, amelyek alapján a gyűjtemény szervezése történik. A gyűjtemény az intézmény szolgáltatásainak alapja. A beszerzendő dokumentumok körének meghatározása csak a könyvtár által ellátott feladatok, valamint az intézmény székhelyének és vonzáskörzetének speciális tényezői alapján történhet. Az ellátandó feladatok meghatározása a könyvtár jellege és típusa szerint történik. A Mácsai Sándor Művelődési Ház és Városi Könyvtár általános gyűjtőkörű nyilvános közkönyvtár. A beszerzendő és megőrzendő dokumentumok körét ez alapvetően meghatározza. Meghatározó még a település demográfiai, gazdasági és kulturális jellemzői is a gyűjtemény összetételében.

A könyvtár jellegét és feladatait az 1997. évi CXL. törvény A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásokról és a közművelődésről határozza meg.

A könyvtár alapfeladatai:

- Alapcélkitűzéseit küldetésnyilatkozatban közzé teszi;
- Gyűjteményeit folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi és rendelkezésre bocsátja;
- Tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól;
- Részt vesz a könyvtárközi kölcsönzésben, statisztikai adatot szolgáltat. Gyűjtőköre kiterjed a Magyarországon, magyar nyelven kiadott könyvekre, annak minden ágára, de a szakkönyvekből elsősorban azokat válogatja ki, amelyek a tájékoztatáshoz szükségesek.
- Biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését.
- Gyűjteményét és szolgáltatásait a helyi igényeknek megfelelően alakítja.
- Közhasznú információs szolgáltatást nyújt.

A könyvtár alapfunkciója

A fentiek alapján a Városi Könyvtár jellegéből adódóan, mint általános gyűjtőkörű, nyilvános könyvtárnak alapfeladata Kaba városban élő lakosság egészét szolgáló lakóhelyi könyvtári ellátás biztosítása. Az állományban lévő dokumentumaival elégítse ki az igényeket; az olvasás, az információszerzés, a köz- és szakmai ügyekben való tájékozódás, a tanulást segítő alap- közép- és válogatva a felsőfokú tananyag kiegészítése, elmélyítése, az önművelés, önképzés a szabadidő hasznos eltöltése terén.

A gyűjtőkör kialakításánál figyelembe veendő tényezők

A gyűjtemény kialakításánál legfontosabb tényező a költségvetési keret, amely befolyásolja a beszerzendő dokumentumok körét, típusát és darabszámát. A költségvetés tervezése és testületi jóváhagyásakor törekedni kell az optimális anyagi fedezet biztosítására, hogy az alábbi tényezőket maradéktalanul figyelembe vehessük:

- a településen a városi könyvtár az egyetlen *nyilvános közkönyvtár*;
- az olvasóink 40%-a diák, a beiratkozott általános és középiskolai tanulók száma magas, ezért a könyvtár kiegészíti szolgáltatásaival az iskolai könyvtárak tevékenységét;
- a számítástechnika, informatika a gazdaság, ill. a non-profit szféra minden ágában teret nyert, a számítógépes információhordozók a könyvtári munka alapjául is szolgálnak; a könyvtári adatbázisok, CD-ROM-ok, a tájékoztatás alapeszközei;

A dokumentumállomány gyarapodásának lehetséges forrásai

- vétel: A költségvetési összeg függvényében történik. Dokumentumrendeléskor a könyvtár elsődleges tájékozódási forrása a könyvtárak állománygyarapítását segítő kiadvány és egyéb terjesztői-kiadói reklámok.
- ajándék: A könyvtár elfogad ajándékként felajánlott dokumentumokat, tiszteletpéldányokat, de csak a gyűjtőkörébe tartozó és szükséges mennyiségű példányt vesz állományba.
- csere: A könyvtár saját kiadású dokumentumai felhasználásával csere útján is szerez be kiadványokat.
- kötelespéldány (Városi Televízió anyagára vonatkozóan): A 60/1998. (III. 27.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdése alapján könyvtárunk a helyi vonatkozású sajtótermékekből kötelespéldányt kap. Ezeket a teljesség igényével gyűjtjük és a rendeletben előírtak szerint feltárjuk. 2021. július óta DVD korongon nem kapjuk meg a Városi Tv anyagait, de elektronikusan továbbra is gyűjtjük.
- Egyéb: Más könyvtárak fölös példányaiból történő beszerzések; fénymásolással, szükség szerint digitalizálással előállított, ill. a hálózatról archiválási céllal letöltött és megőrzött dokumentumok.

A könyvtár típusa

A típusba sorolás a könyvtárak nagyságrendjéből, a hálózatban elfoglalt helyéből és a szolgáltatások mélységéből következik. Típusát tekintve könyvtárunk önkormányzati fenntartású közkönyvtár, ennek megfelelően:

- A nemzeti könyvtermésből gyűjti az irodalom tartalmi egészét, válogatja a közművelődési könyvtárakban felmerülő igények alapján.
- A magyar nyelven megjelent kézikönyvek és általános segédkönyvek gazdag készletével rendelkezik.
- Pénzügyi kerete függvényében gyűjti a magyar hírlap- és folyóirattermést.
- Kiemelten és teljes körűen gyűjti Kaba és vonzáskörzetére vonatkozó könyveket, periodikákat, fotókat, egyéb dokumentumokat.
- A 14 éven aluli fiatalok könyvtári ellátását gyermekrészlegével szolgálja. Számukra alkalmas gyűjteménnyel rendelkezik.

A fentieket figyelembe véve az egyes művek példányszámának megállapításánál a szorító anyagi körülmények ellenére mindenkor figyelemmel kell lenni a tájékoztatás, a kölcsönzés, a gyermekrészleg igényeire.

A könyvtár jellegéből és típusából következő gyűjtőkori határokat, ezen belül a gyűjtés mélységét, tagozódását az általános társadalmi igény, a település jellege, kulturális szintje és intézményi ellátottsága szabja meg.

Városi könyvtári funkciók

A könyvtár feladata, hogy a közművelődési könyvtári szolgáltatásokkal, valamint a tudományos és szakkönyvtárak szolgáltatásainak közvetítésével elősegítse a lakosság általános és szakműveltségének gyarapodását, elősegítse a felnőttek és a gyerekek iskolán kívüli művelődési, továbbképzési, olvasási igényeinek kielégítését.

Társadalmi igények

Általános igények

A terület jellegétől függetlenül a társadalmi igények általában az alábbi tevékenységekhez kapcsolódnak:

Munka

Ide soroljuk azokat az igényeket, amelyek a munkával, a termelés és közigazgatás irányításával, a vállalkozásokkal, a kereskedelemmel, a közalkalmazottak tevékenységével, vagyis a lakóhely területén fellelhető nagyobb foglalkozási csoportok munkájával kapcsolatban felmerülhetnek. A beszerzendő dokumentumok szintjét a felhasználók várható igényei határozzák meg. Ezen igények kielégítéséhez könyvek folyóiratok, audio-vizuális és számítástechnikai dokumentumok szükségesek.

Tanulás, szervezett oktatás

Azok az igények tartoznak ide, amelyek a szervezett oktatással, tanulással kapcsolatban a tankönyveken túlmenően jelentkeznek az általános iskola, a középiskola és a felnőttoktatás, illetve a nem iskolarendszerű tanulás formáin. Az itt jelentkező igények részben szakkönyvekkel, hagyományos és nem hagyományos dokumentumok biztosításával elégíthető ki.

Önképzés – önművelés

Ide soroljuk azokat az igényeket, amelyek egyrészt a nem szervezett keretek között folyó önképzés (tanulás) terén, másrészt az eredeti szakmától eltérő ismeretek megismerése, a művelt ember sokoldalú tájékozódása során felmerülnek. Az önművelés és önképzés széles köre és lehetőségei miatt elvileg egyetlen szakterület sem rekeszthető ki a gyűjtésből. A közművelődési könyvtáraknak készen kell állniuk a szakmai továbbképzésben, az átképzésben résztvevők, a szakkörök és a pályázatra készülők segítségére.

Szórakozás, kikapcsolódás

A kikapcsolódást szolgáló időtöltés egyrészt bizonyos tevékenységi formákhoz kötődik (horgászat, sport, játék, barkácsolás, kézimunka), másrészt az olvasás speciális eseteként jelentkezik. Az előbbieket ismeretterjesztő művekkel, az utóbbiakat klasszikus, modern, lektűr és romantikus irodalommal, ifjúsági művekkel elégíthetjük ki.

E feladat elsősorban a szépirodalmi állománycsoport alakítása valamint a képes újságok szempontjából jelent tennivalókat. A beszerzésnél figyelembe kell venni a könyvek művészeti színvonalát, de a potenciális olvasói igényt is, amely nem csak az értékes irodalomra terjed ki.

A könyvtári tájékoztatás

A könyvtári tájékoztatás iránti igény Kabán kiterjed a könyvtári szolgáltatás majdnem valamennyi hagyományos formájára. A ténybeli és szakirodalmi tájékoztatás alapvető eszközei a kurrens és retrospektív bibliográfiák, repertóriumok, a magyar nyelven megjelenő általános- és szaklexikonok, bibliográfiai szintézisek és a számítógépes adatbázisok.

Helyismereti szakkönyvtári szolgáltatások

Az igénybevevők köre igen széles, kiterjed a közigazgatási dolgozóktól az önkormányzati képviselőkhöz, az alsó-, közép- és felsőfokú oktatásban tanítókon és tanulókon túl, az érdeklődő olvasók széles körére. Gyűjtjük a városra, a városban élt vagy született, a városban élő, illetve Kabával valamilyen kapcsolatban lévő személyekre vonatkozó irodalmat, a dokumentum fajtájától függetlenül.

Részletes gyűjtési utasítás

A gyűjtés mélysége

A Városi Könyvtár gyűjtőköre a feladatainak megfelelően általános.

Gyűjti a társadalomtudományi, a természettudományi, az alkalmazott tudományi és az egyes tudományágakra vonatkozó átfogó tudományos műveket, az ismeretterjesztő irodalmat, a szépirodalmi, az ifjúsági és gyermekkönyveket. Kiemelten gyűjti az irodalom, a történelem, a művészetek és a helyismeret irodalmát.

Válogatás, teljesség, kiemelés

A Városi Könyvtár típusából és méretéből eredően nem törekedhet valamennyi területen teljességre. Általában válogatva gyűjtünk. Amennyiben a számunkra biztosított beszerzési keret lehetővé teszi, az alapszintű és a középszintű könyveket minden szakterületről beszerezzük, a felső szintű szakirodalmat azonban csak válogatva.

A gyűjtőkör részletes leírása

- Gyűjti a filozófia klasszikusainak műveit; a társadalom- természet- és alkalmazott tudományok alapvető tudományos műveit; az előbbieket ismeretterjesztő irodalmát.
- Gyűjti a világirodalom és nemzeti irodalmak klasszikusait és kiemelkedő kortárs alkotóinak szépirodalmi munkáit, ifjúsági- és gyermekirodalmat.
- Beszerzi a városra vonatkozó helyismereti irodalmat.
- Gyűjti a magyar nyelvű országos napilapokat, a megyei és helyi lapokat; válogatva a fontosabb folyóiratokat, hetilapokat.
- Válogatva gyűjti a zenei-, irodalmi-, nyelvi lemezeket, CD-ket, CD-ROM-okat. CD-ket a meglévő hanglemezgyűjtemény kiegészítéseként szerez be; válogatva a könnyűzene klasszikusainak műveit is.
- DVD-k gyűjtésénél az oktatásban használható kötelező irodalom feldolgozásait, a filmtörténeti értékeket részesíti előnyben; szórakoztató- és ismeretterjesztő filmeket, mesefeldolgozásokat válogatva gyűjt.
- Törekszik a helyi szükségleteknek megfelelően beszerezni a nem hagyományos dokumentumfajtákat, kinyomtatványokat, meghívókat, fotókat.
- A 14 éven aluli fiatalok könyvtári ellátását gyermekrészlegével szolgálja. Számunkra alkalmas gyűjteménnyel rendelkezik.

Tartalmi szempontok

Szépirodalom

A szépirodalmi művek a tartalmas kikapcsolódás, élményszerzés, szórakozás mellett az általános, középiskolai és felsőoktatási tanulást, ismeretszerzést is szolgálják. A gyűjtőkörbe a magyar és a világirodalom klasszikusai, mérvadó mai alkotók művei, új stílusokat, formákat képviselő alkotások, bestsellerek, lektúrák, népköltészeti alkotások tartoznak.

- Antológiák, évkönyvek, gyűjteményes munkák: az egyes nemzetekhez, népcsoportokhoz (különös tekintettel a kisebb nemzetek, népcsoportok irodalmára), nyelvterületekhez, stílusokhoz, alkotói csoportokhoz, irodalomtörténeti korszakokhoz, ünnepekhez, témákhoz, egy-egy időszakhoz kötődő művek
- Kritikai kiadások: csak a magyar irodalom klasszikusainak alkotásaiból
- Életmű sorozatok: csak azokat a műveket, amelyek a gyűjtőkör részei, figyelembe véve az adott mű már meglévő példányszámait
- Kötelező olvasmányok: a helyi általános és középiskolák által kijelölt művek
- Képregény, manga: csak a műfaj klasszikusainak számító, mérvadó mai alkotások

Kizárva: nyelvileg igénytelen, pornográf, durván brutális, szadista, erősen „kísérleti” jellegű, erősen szélsőséges nézeteket tükröző mű

Ismeretterjesztő és szakirodalom

Az ismeretterjesztő és szakirodalom célja a tájékozódás, az „élethosszig tartó tanulás”, a korszerű ismeretek, információk megszerzésének segítése, a szabadidő eltöltéséhez, kikapcsolódáshoz kapcsolódó irodalom (utazás, hobbi stb.) biztosítása. A tanulást segítő irodalom a középiskolás és a felsőfokú képzésben résztvevők igényeit szolgálja, illetve ezekhez a tudásszintekhez igazodik.

Kizárva: erősen hipotetikus művek, erősen szélsőséges nézeteket tükröző mű

Sajtótermékek

Napilapok, hetilapok, folyóiratok, különszámok: a magyarországi, magyar nyelvű kínálatból a korszerű ismeretszerzést biztosító, a kikapcsolódáshoz, hobbihoz, az általános, a közép- és a felsőoktatáshoz, a város és a vonzáskörzet életéhez köthető sajtótermékek.

Kizárva: nyelvileg igénytelen, erősen szélsőséges nézetek tükröző propagandisztikus kiadvány

Kartográfiai kiadványok

Világatlasz, Magyarország, Hajdú-Bihar megye, Budapest, Kaba és a vonzáskörzethez tartozó települések öt évnél nem régebbi kiadásban

Szoftver, adatbázis, prezentáció

- A könyvtári munkafolyamatok, az olvasók által használt számítógépes szolgáltatások üzemeltetéséhez szükséges dokumentumok.
- A könyvtár által digitalizált tartalmak. (pl. újságok, fotók, könyvtárhasználati prezentáció stb.)

Utolsó példány

Egy adott mű egy példányát az ismeretterjesztő irodalomból vagy a szépirodalomból. Ha egy műnek több kiadása van, akkor csak a legfrissebb kiadás utolsó példányát őrizzük meg.

Gyűjtőkör határai

Tartalmi szempontok

Teljességre törekvően gyűjtjük a klasszikus szépirodalmi alkotásokat, az értékes kortárs irodalmat, válogatva a szórakoztató jellegű kiadványokat. Az átlagosnál gazdagabb választékra törekszünk a társadalom-, irodalom-, történettudományi művekből, valamint a könyvtár- és információtudományi irodalomból. A többi tudományterület anyagát erősen szelektálva gyűjtjük, figyelve a gyűjtemény arányos fejlesztésének követelményére. A helyismereti külön gyűjtemény vonatkozásában tematikai megkötés nincs.

Kronológiai szempontok

Állománygyarapításunk elsősorban az újonnan megjelenő, korszerű ismereteket tartalmazó könyvekre terjed ki, esetenként azonban régebben kiadott könyvek reprintjeit is beszerezzük amennyiben kultúrtörténeti értéket képviselnek.

Nyelvi keretek

Állományunk magyar nyelvű dokumentumokból áll. A nyelvtanulást szeretnénk segíteni kétnyelvű könyvek vásárlásával anyagi keretünk függvényében.

Kiadványtípusok

A Városi Közművelődési Központ és Könyvtár gyűjtőkörébe az alábbi dokumentumfélések tartoznak: könyvek, folyóiratok, heti- és napilapok, hanglemezek (mikrobarázdások és CD-k), kazetták, videokazetták, CD-ROM-ok, DVD-k, fotók, térképek, aprónyomtatványok.

Példányszám

A várható igényeknek megfelelően egyes keresett könyvekből célszerű több példány beszerzése, erre az elmúlt években volt is lehetőségünk, de sajnos jelenleg a könyvtár anyagi helyzete ezt nem teszi lehetővé, tehát 1 példányban szerzeményezünk

A gyűjtemény ETO szerinti tagozódása

Általános művek

A tudomány és a kultúra általános kérdéseivel, a tudományos ismeretekkel általánosságban foglalkozó lexikonok, kézikönyvek és ismeretterjesztő művek válogatva. Az információ, a művelődés, a kultúra, sajtó történetével foglalkozó kézi- és ismeretterjesztő könyvek. A könyvtárral foglalkozó szakirodalom segédkönyvtári szinten.

Filozófia, pszichológia

A lét-, szellem- és természetfilozófia; a pszichológia, logika, erkölcstan, esztétika szaklexikonai, klasszikusainak alapművei; kézikönyvei, ismeretterjesztő irodalma válogatva.

Vallás, teológia

A vallásfilozófia és vallástörténet lexikonai, kézikönyve, ismeretterjesztő munkái válogatva. A nagy világvallások történetéről, értelmezéséről szóló szakirodalom; ezek szent könyvei válogatva.

Társadalomtudományok

A társadalomtudományok elméletéről és módszertanáról szóló néhány alapvető mű; szociológia kézikönyvei, ismeretterjesztő munkák válogatva: statisztikai évkönyvek, zsebkönyvek válogatva; a politika, közgazdaságtan, jogtudomány, a nevelés és oktatás szaklexikonai, kézikönyvei válogatva (a felsőoktatás; igényeit is figyelemmel kísérve) ismeretterjesztő munkák válogatva. A jogszabályok gyűjteményes kiadásai erős válogatással az avulás miatt, a tájékoztatást a kurrens kiadványokra kell építeni.

Matematika és természettudomány

Általános természettudományi kézikönyvek és lexikonok; az egyes tudományágak (matematika, csillagászat, fizika, kémia, biológia stb.) szaklexikonai, kézikönyvei válogatva, az ismeretterjesztő irodalom és példatárak, feladatgyűjtemények az alap- és középfokú ismereteket követve.

Alkalmazott tudományok

Ezen tudományok (orvostudomány, mérnöki tudományok, technika, közlekedés, egészségügy, mezőgazdaság, háztartás, építőipar stb.) lexikonai, kézikönyvei, erős válogatással. Ismeretterjesztő szinten a természetes gyógymódról, biogazdálkodásról, mezőgazdaságról szóló könyvek; válogatva a szakácskönyvek, hobbytevékenységet segítő munkák.

Művészetek, szórakozás, sport

Átfogó művészeti lexikonok, kézikönyvek válogatva; egyes művészeti ágak történetét és stílusirányzatait tárgyaló kézikönyvek és ismeretterjesztő munkák válogatva; képzőművészeti albumok erős válogatással. A zene, film, színház ismeretterjesztő munkái; nagy alkotók, művészek életrajzi önéletrajzai. A sport történetéről kézikönyvek, az egyes sportágak szabálykönyvei válogatva, ismeretterjesztő munkák válogatva.

Nyelv és irodalom

A nyelvtudomány kézikönyvei válogatva, a magyar nyelv története és nyelvtana, egyes nyelvek nyelvkönyvei és szótárai válogatva, az irodalomtudomány kézikönyvei válogatva, lexikonok. Az egyes népek irodalomtörténete, kiemelve a magyar nyelvű irodalom története. A szépirodalomból a világ- és a magyar irodalom klasszikusainak művei, a kortárs írók művei válogatva, a bestseller és ponyvairodalom válogatva.

Régészet, földrajz, életrajz, történelem

Szaklexikonok és kézikönyvek válogatva, az egyetemes és magyar történelem ismeretterjesztő könyvei válogatva, nagyobb hangsúlyt fektetve a magyarok történetére általában. Földrajznál az egyes országok, hazánk tájainak, városainak útikönyveire, az útleírásokra kell nagyobb hangsúlyt fektetni. Ország-térképek válogatva, hazánk tájegységeinek, nagyobb városainak térképei.

Elkülönített könyvtári egységek gyűjtőköri utasítása

Kölcsönzői forgalmi állomány

A könyvtár legnagyobb gyűjteménye, a beszerzett dokumentumok döntő többsége itt kerül elhelyezésre. Funkcióját tekintve két részre tagozódik: felnőtt és gyermek anyagra.

"Olvasótermi" kézikönyvtár

Idetartoznak - és részben kölcsönözhetőek - a lexikonok, szótárak, kézikönyvek, statisztikai adattárak, jogszabálygyűjtemények, térképek.

A kézikönyvtár állományát az általános tájékoztatáshoz, illetve tájékozódáshoz, az irodalmi és egyéb tárgyú és a tájékoztatáshoz szükséges magyar nyelven megjelent kézikönyvekkel, különféle tájékoztatási segédletekkel gyarapítjuk. Ide kerülnek az értékesebb, gazdagon illusztrált kiadványok, itt helyezzük el a gyűjtőkörbe tartozó bibliográfiákat, az egyes tudományágak legfontosabb monográfiáit, kalauz jellegű szintéziseit, az általános és szaklexikonokat stb. A hagyományos könyvtári anyagokat kiegészítik a számítógépes adatbázisok, melyek a tájékoztatás és az egyéni ismeretszerzés nélkülözhetetlen eszközei.

Segédkönyvtár

Elsősorban a tájékoztatási munkát segítő állomány rész. Itt helyezzük el a könyvtári szakirodalmat, a könyvtártudomány és a közművelődés alapvető kézikönyveit, a módszertani kiadványokat. A feldolgozó munka segítésére itt találhatóak az állománygyarapítás és feldolgozás kérdéseivel foglalkozó elméleti és gyakorlati útmutatást adó könyvek valamint a szabványok, ETO-táblázatok.

Folyóiratár

A megvásárolt periodikák jelentős részét 1-5 éven belül kiselejtezzük, tartósan azokat a folyóiratokat őrizzük meg, melyek avulása csak hosszú idő alatt, s akkor is csak részlegesen következik be. A helyismereti vonatkozású időszaki kiadványok teljes körét megőrizzük. Folyóiratokat nem köttetünk.

Audio-vizuális ismerethordozók

Audio-vizuális gyűjteményben a hanglemezek, CD-k, CD-ROM-ok, DVD-k, kazetták, videokazetták találhatóak. *Nem kölcsönözhetőek, csoportos foglalkozásokon használjuk.*

- Helyismereti anyagot tartalmazó hang- és képanyagot, teljességgel gyűjtünk. A városi televízió adásaiból egy példány kölcsönözhető, egy pedig a helyismereti anyagot gazdagítja
prézens joggal.

- Beszerezzük a nyelvtanuláshoz szükséges hangzó és auditív anyagokat, itt a beszerzésnek csupán az anyagi korlátok szabnak határt.

Helyismeretei gyűjtemény

E gyűjtemény célja a helytörténeti anyag megőrzése, a kutatómunka támogatása, az egészséges lokálpatriotizmus kialakítása a város polgáraiban, valamint a hely közigazgatási, gazdasági tevékenység és az oktatás támogatása. Ennek megfelelően teljességgel gyűjtünk minden olyan dokumentumot, amely Kaba város természeti világára, gazdasági és kulturális

életére, földrajzára, társadalmi viszonyaira, történetére, hagyományaira, népszokásaira és egyéb emlékeire vonatkozik.

Gyűjtőkörünkbe tartozik:

- A Kabán született és a város életében jelentős szerepet játszó személyek életével, munkásságával kapcsolatos kiadványok;
- Helyi vonatkozású művek kézírata, pl. naplók, levelek, dolgozatok, amelyek nem levéltári anyagok;
- Teljes körűen beszerezzük a kiadás helyétől függetlenül az olyan nyomdatermékeket, amelyek a városra vonatkoznak;
- Válogatva gyűjtjük Hajdú-Bihar megye és Sárrét fontosabb helyismereti vonatkozású anyagát;
- Teljes körűen gyűjtjük a helyi sajtó termékeit, valamint teljességre törekedve az országos periodikákban megjelenő bátonyterenyei vonatkozású cikkeket, híradásokat;
- *Képdokumentumok:*
Postai képes levelezőlapok
Város fotók (a város épületei, eseményei)
Vállalkozások üzemek
Kabai lakosok életéhez kapcsolódó fotók (ünnepek és hétköznapok)

Időlegesen megőrzésre szánt dokumentumok köre

Gyorsan aktualitásukat veszítő kiadványok: Brossúrák, prospektusok, ajándékba kapott tankönyvek.

Feltáró eszközök, nyilvántartás

A könyvtári állomány nyilvántartása egyedi és összesített leltárkönyvekben történik.

A teljes állományt tartalmi és formai vonatkozású feldolgozásban tárja a használók elé, a könyvtári szabványoknak megfelelően.

Feltáró eszközeink:

- hagyományos cédulakatalógus: raktári katalógus
- Kontroll Könyvtár programmal feltárt állományunk számítógépen is elérhető.

A katalógusokat a könyvtár folyamatosan gondozza, karbantartja. Az állományból kivont dokumentumok adatait a nyilvántartásokból töröljük.

Állományapasztás

Az állományapasztás az állomány alakításának éppen olyan fontos része, mint az állománygyarapítás. Az apasztást rendszeresen, évenként kell elvégezni, a selejtezési jegyzőkönyvek dokumentumtípusonként és az apasztás okainak megfelelően készülnek.

Az avulttá vált könyvekről jegyzéket készítünk és véleményezésre a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár Módszertani Osztályának megküldjük. Jóváhagyás után kerülhet sor a művek törlésére.

A fölös példányokat felajánljuk a Megyei Könyvtárnak, ha nincs rá szükség, kiárusítjuk az olvasóknak.

Az 1986 óta az időlegesen őrzött dokumentumokról csak összevont nyilvántartást vezetünk, ezért a tartalmilag gyorsan avuló könyvek selejtezése megszűnt.

A heti és napilapokat 3-5 évig őrizzük.

Állományapasztásra a következő esetekben kerül sor:

- Kényszerű kiiktatás: dokumentum megrongálódása, elvesztése, hiány
- Tervszerű állományapasztás:
 - tartalmi elavulás miatt
 - ugyanazon mű újabb, korszerűbb kiadása jelenik meg
 - használati igény teljes hiánya
 - duplumok nagy száma
 - gyűjtőköri módosulás

Leltározási szabályzat

A leltározás célja:

- A könyvtár vagyonának számbavétele, az intézmény használatában levő, álló és forgóeszközök mennyiségének megállapítása.
- Az éves beszámoló és a mérleg tételeinek alátámasztása.
- A nyilvántartások pontosságának ellenőrzése
- Eltérések kimutatása, a vagyon védelme, felelősök elszámoltatása.
- A csökkent értékű, használaton kívül helyezett eszközök selejtezésre előkészítése.
- A leltározást követően a mérlegtételek értékelése, a leltári hiányok megállapítása következik.

Álló és eszközállomány, gépek, berendezések leltározási, selejtezési szabályzatát az intézmény szabályzata tartalmazza.

A könyvtári állomány ellenőrzését (leltározását) a 3/1975. / VIII. 17./ KM-PK. Együttes rendelet alapján szabályoztuk (ld. Melléklet)

A leltározás menete:

Leltározás előtt leltározási ütemterv és megfelelő nyomtatványok készülnek, melyek elősegítik a folyamatot. Az ütemtervet és a folyamatot a vezető hagyja jóvá. A leltárnak biztosítania kell a teljes-körűséget, a valós állapot bemutatását, és áttekinthetőségét.

Könyvállomány a dokumentumok leltározásánál a szakmai előírásoknak megfelelően kell eljárni. Időpontja a szakmai követelményeknek megfelelően 25001 – 75000 közötti állomány esetén 5 évenként. Ebben az esetben is leltározási ütemterv készül, mely tartalmazza a leltározás vezetőjének, résztvevőinek nevét. (3/1975.(VIII.17.) KM-PM.rend.)

A leltározás lezárásaként jegyzőkönyv készül, mely tartalmazza a tapasztaltakat, a leltárkülönbözetet, ha kell a felelősöket. A jegyzőkönyvet irattározni kell. A leltározás során maradéktalanul érvényesüljön az önkormányzati vagyon védelmét szolgáló rendelkezések betartása. A leltár teljes lebonyolításáért, megállapításaiért, a felelősök megállapításaiért, a jegyzőkönyv valóságáért az intézmény vezetője felelős.

Könyvtári dokumentumok selejtezése a szakmai előírások szigorú betartásával történik.